

Statistik och prognos

Q1 2025

2025-04-29

Anton Johansson

Analys & marknad

anton.johansson@svenskvindenergi.org

Erik Almqvist

Elnät & marknad

erik.almqvist@svenskvindenergi.org

Sammanfattning Q1 2025: Turbinbeställningar och utbyggnad avtar

- Det första kvartalet 2025 gjordes inga nya turbinbeställningar. Under föregående helår 2024, beställdes det totalt turbiner med en effekt motsvarande 446 megawatt (MW).
- Trenden de senaste åren är att turbinbeställningarna har sjunkit kontinuerligt. Marknadssignalerna är att investeringskalkylen har blivit svårare att få ihop. Marknadsläget är tufft och kantas av låga elpriser och ett oroligt omvärldsläge.
- Trots motigare marknadsförhållanden fortsätter den installerade effekten av vindkraft att öka. Totalt driftsattes ca 1 gigawatt (GW) under 2024. Merparten av den tillkommande effekten kommer från äldre investeringsbeslut. Vindkraften fortsätter alltså att växa, men gör det i huvudsak på tidigare investeringsbeslut.
- Vindkraften har möjlighet att växa ytterligare i närtid. Det finns projekt på ca 1 815 MW med alla nödvändiga tillstånd, där investeringsbeslut ännu inte har fattas. Med förbättrade marknadsförhållanden kan dessa parker komma i drift innan 2030.
- Under det första kvartalet 2025 producerade vindkraften cirka 12 TWh. Det innebär att vindkraften stod för cirka 26 procent av den totala elproduktionen i Sverige.

Innehållsförteckning

1. Utbyggnad Q1 2025 (s.4-7)

- Inga nya turbinbeställningar, Q1 2025
- Fortsatt utbyggnad, men i långsammare takt
- Utbyggnad per elområde till 2027
- Vindkraft under byggnation i Sverige

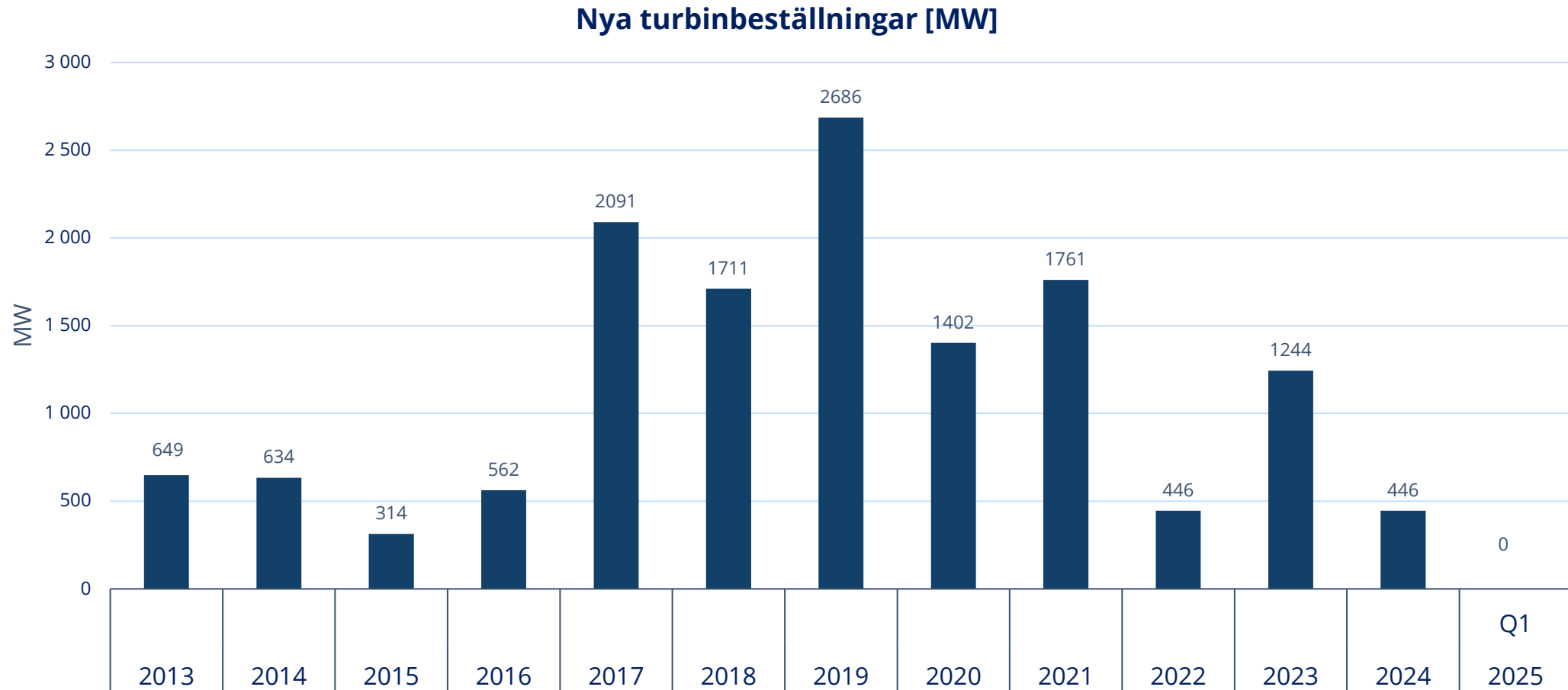
2. Vindkraftens projektportfölj (s.8-13)

- Vindkraftens projektportfölj
- Projektportfölj, per elområde, Q1 2025, Land och havsbaserad vindkraft
- Projektportfölj, per elområde, Q1 2025, Landbaserad vindkraft
- Projektportfölj, per elområde, Q1 2025, Havsbaserad vindkraft
- Vindindex januari – mars 2025
- Prognos elproduktion 2025-2030

4. En överblick av elprisutvecklingen (s. 14-23)

- Utmanade marknadsförhållande med tilltagande hinder
- Elpriset konkurrenskraft
- Elpriser – nationellt perspektiv
- Varför skiljer sig elpriserna i Sverige?
- Självförsörjandegrad påverkar pris
- Produktionsprofil och teknisk innovation
- Negativa elpriser utmanar utbyggnaden
- Konsumtionen ökar, men inte snabbt nog

Inga nya turbinbeställningar, Q1 2025

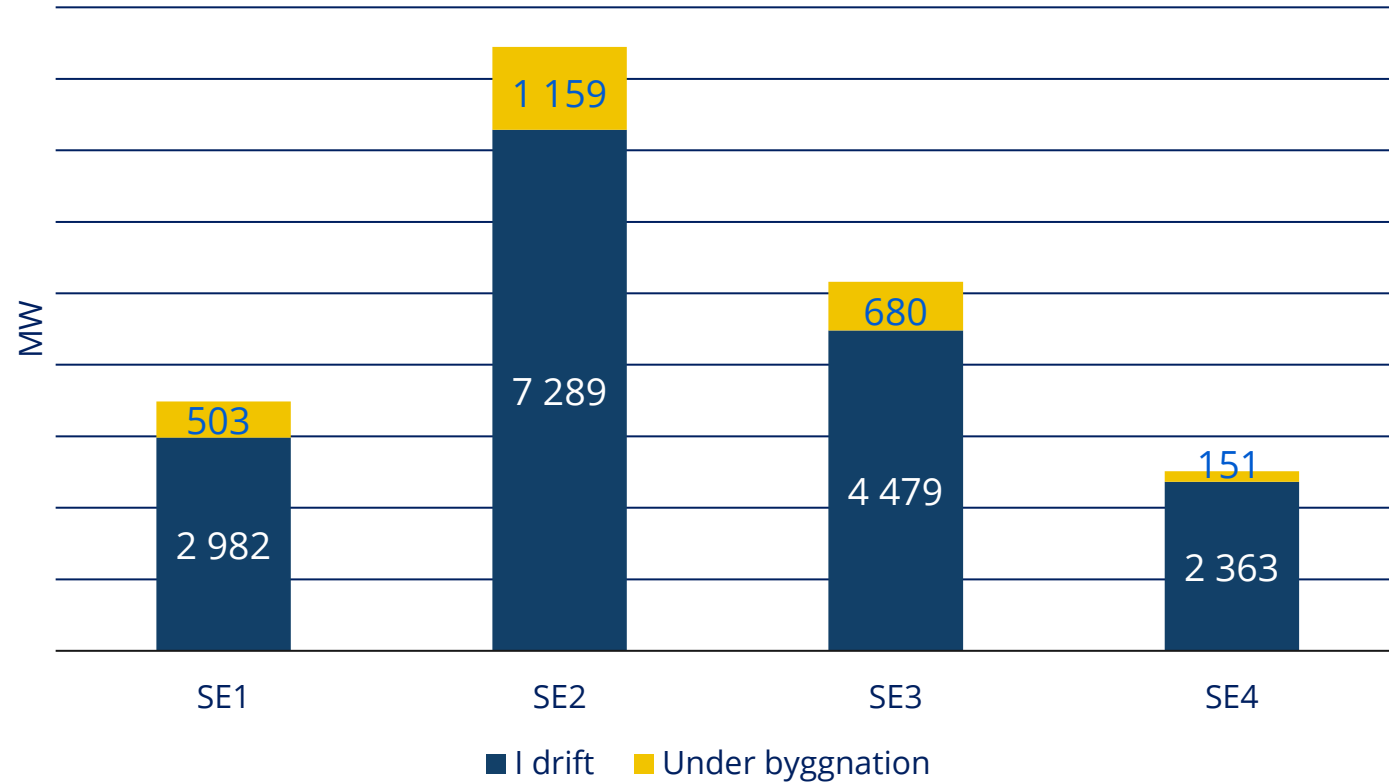
Fortsatt utbyggnad, men i långsammare takt

Driftsättning av vindkraft 2024-2027, megawatt (MW)

I drift 2024-12-31	2024 Q2	2024 Q3	2024 Q4	2025 Q1	2025	2026	2027	I drift 2027-12-31
17 008	340	59	421	70	1 437	370	520	19 605

Vindkraftsutbyggnaden fortsätter men i en långsammare takt än tidigare. Utöver det som är i byggnation finns 1 815 MW i aviserade projekt som skulle kunna vara i drift innan 2030.

Utbyggnad per elområde till 2027

Diagrammet visar vindkraft i drift samt vindkraft under byggnation uppdelat per elområde. Projekt under byggnation förväntas vara klara till år 2027.

Det finns även 1 815 MW i aviserade projekt.

Vindkraft under byggnation i Sverige

Projektnamn	Startår	MW	Antal vindkraftverk	Elområde	Län	Kommun
Kölvallen	2025	277	42	SE2	Gävleborg	Ljusdal
Bruzaholm	2025	139	21	SE3	Jönköping	Eksjö
Knäsjöberget	2025	98	14	SE2	Västernorrland	Kramfors
Sörlidberget	2025	147	21	SE2	Västernorrland	Sollefteå/Kramfors
Vitberget	2025	161	23	SE2	Västernorrland	Kramfors
Storhöjden	2025	149	22	SE2	Västernorrland	Kramfors
Blisterliden	2025	98	14	SE1	Västerbotten	Skellefteå
Fasikan	2025	102	15	SE2	Västernorrland	Sollefteå
Trelleborg	2025	5	2	SE4	Skåne	Trelleborg
MB South	2027	405	97	SE1	Norrbottnen	Piteå
Boarp	2025	25	4	SE3	Västra Götaland	Vaggeryd
Dållebo	2025	18	4	SE3	Västra Götaland	Ulricehamn
Fågelås	2025	45	7	SE3	Västra Götaland	Hjo
Velinga	2025	67	12	SE3	Västra Götaland	Tidaholm
Fröskog	2025	37	6	SE3	Västra Götaland	Åmål
Horshaga	2026	124	20	SE4	Kronoberg	Uppvidinge
Horshaga	2026	22	5	SE4	Kronoberg	Uppvidinge
Vinliden	2026	70	11	SE2	Västerbotten	Lycksele
Fjällberg	2026	154	24	SE2	Västerbotten	Lycksele
Ånglarna	2027	115	18	SE3	Dalarna	Falun
Bäckagård - repowering	2025	4	2	SE3	Halland	Varberg
Fageråsen	2027	230	33	SE3	Dalarna	Malung-Sälén
		2493	417			

Vindkraftens projektportfölj

Under byggnation: Alla tillstånd klara och turbiner beställda.

Aviserade: Projekt med tillstånd och investerare, men där investeringsbeslut saknas.

Tillståndsgivna*: Projekt med miljötillstånd, där nätkoncession (tillstånd för elnät) återstår.

Tillståndsprövas: Projekt som ansökt om miljötillstånd till länsstyrelsen eller regeringen.

Samråd: Samrådsförfarandet enligt miljöbalken är inlett.

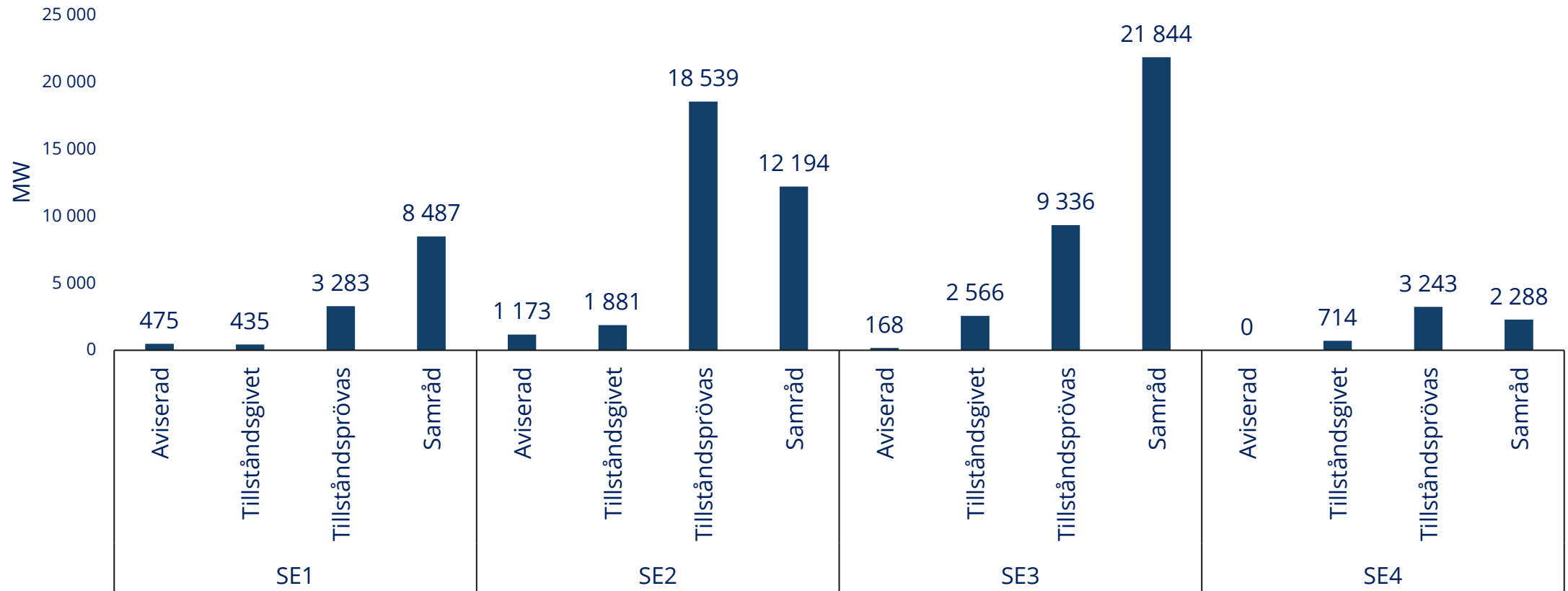
Vindkraftens projektportfölj är sammanvägd bedömning baserad på:

- Uppgifter från Svensk Vindenergis medlemsföretag
- Medieuppgifter
- [Vindbrukskollen](#)
- [Statistik om landbaserad vindkraft 2014 till 2023](#) (Westander Klimat & Energi)
- [Statusrapport havsbaserad vindkraft 2024](#) (Westander Klimat & Energi)
- [Handläggningstider landbaserad vindkraft 2014 till 2023](#) (Westander Klimat & Energi)

*Även om en park har fått ett miljötillstånd kan fortfarande andra tillstånd saknas

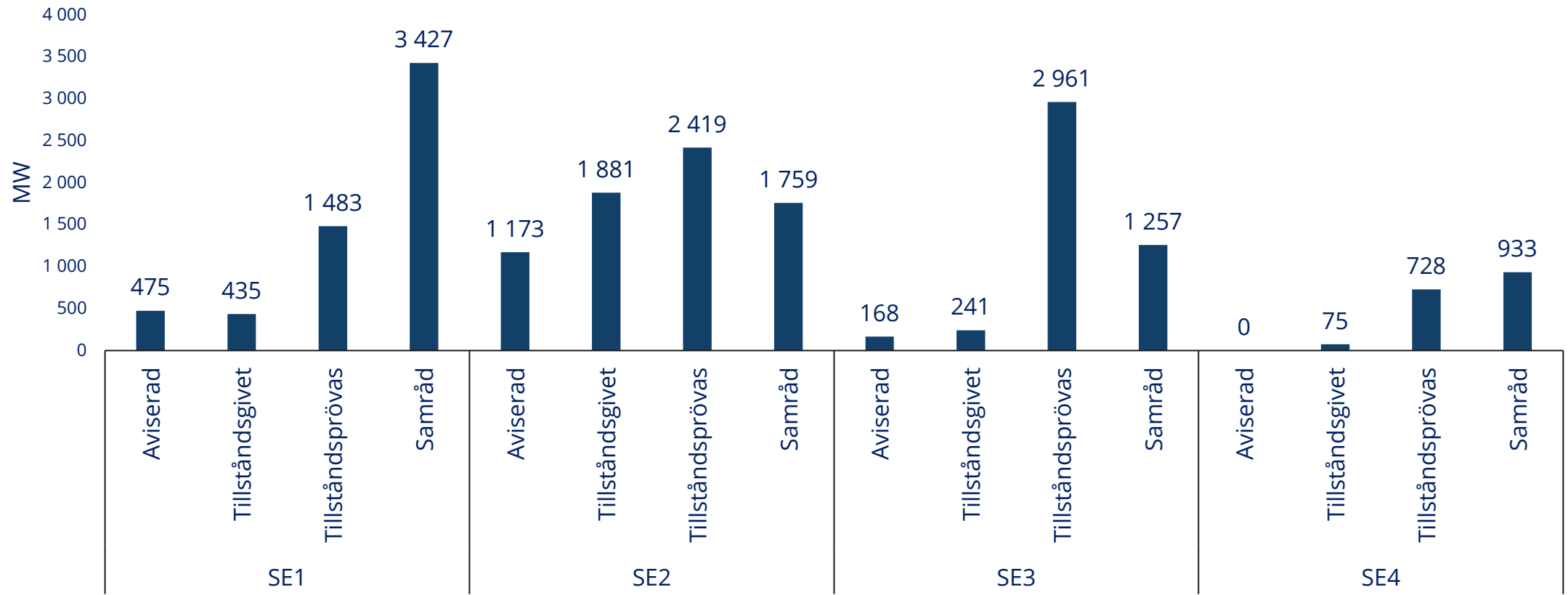
Sammanfattning projektportfölj, Q1 2025

Land- och havsbaserad vindkraft

Sammanfattning projektportfölj, Q1 2025

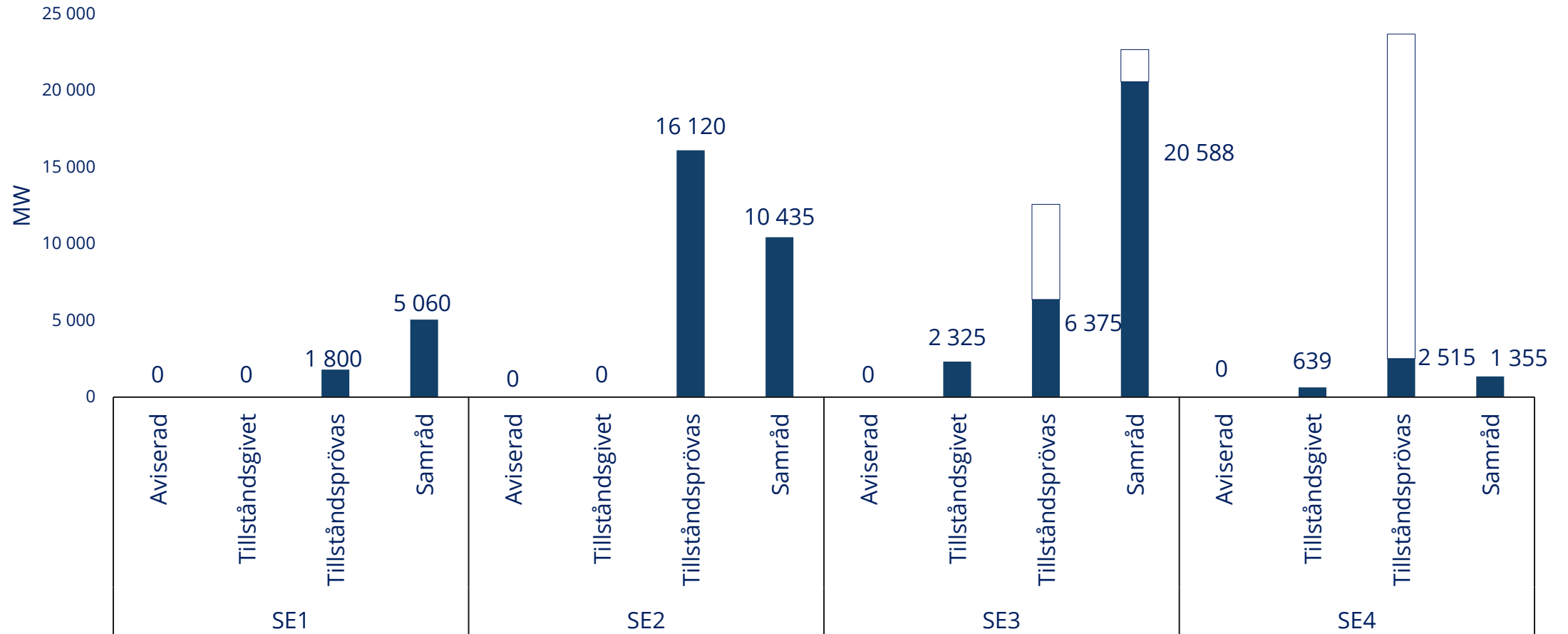
Landbaserad vindkraft

Sammanfattning projektportfölj, Q1 2025

Havsbaserad vindkraft

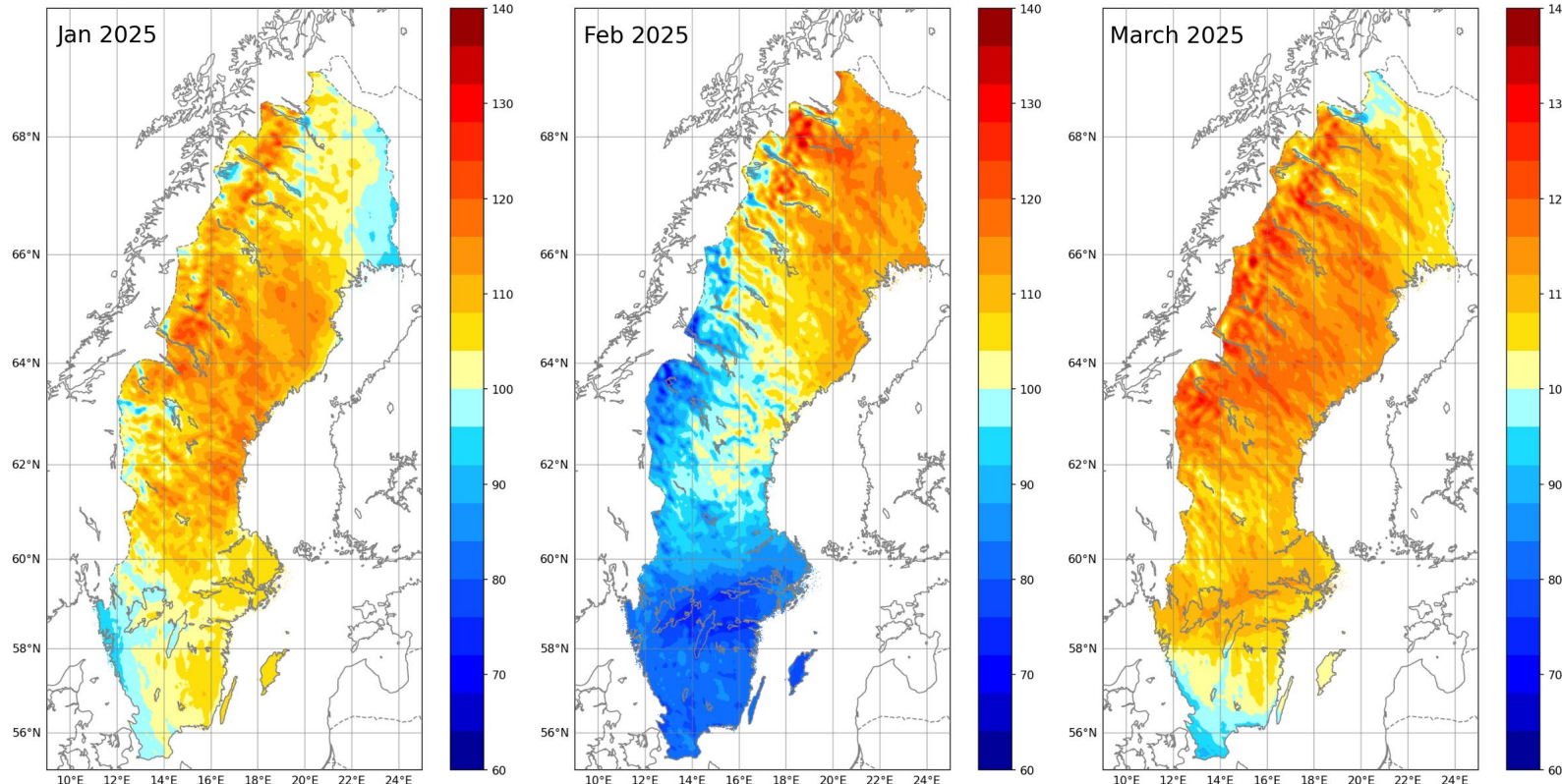
Streckade linjer visualiserar regeringens avslag på 13 havsbaserade projekt i Östersjön den 4 november 2024.

Vindindex januari-mars 2025

KVT Monthly wind index [%]

Kjeller Vindtekniks vindindex. Medelvinden per månad i förhållande till referensperioden 2000-2019. Röda färger = högre medelvind, blå färger = lägre medelvind

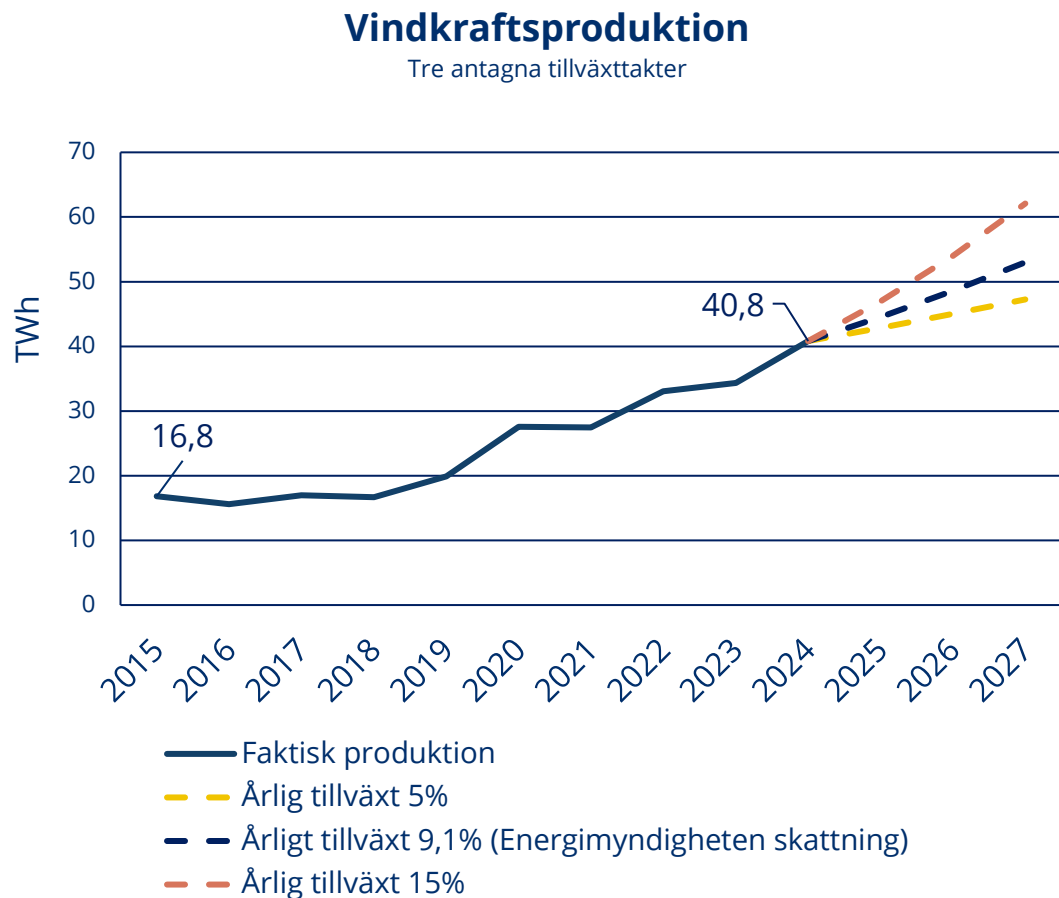
Det har varit en mild start på året, och milda vintermånader innebär ofta att det blir blåsigt i samband med att djupa lågtryck drar in och pumpar upp mildluften.

Som vanligt har fjälltrakterna haft allra blåsigt. På de mest utsatta platserna i fjällen har man uppmätt orkanvindar, åtminstone i vindbyarna, under både januari, februari och mars.

I landets södra halva avtog lågtryckstrafiken något i februari, där ett högtryck istället etablerade sig under en stor del av månaden. Men i mars tog det fart igen med flera lågtryck som passerade över hela landet.

Jämfört med normalt har det bara varit delar av Götaland som haft mindre blåsigt än vanligt under årets första kvartal. Störst avvikelse mot de normala vindförhållanden har noterats i fjälltrakterna och i mellersta Norrland.

Prognos elproduktion från vindkraft 2025-2027

- Historisk produktionstillväxt 2015-2024 är ca 10,4 procent årligen. Den totala tillväxten av produktionen under denna perioden är cirka 143 procent.
- Produktionsprognosen visualiserar tre olika utfall med varierande tillväxttakter.
- Den framtida produktionen är i stort beroende av hur marknaden utvecklas kommande år. Nyckelområden är: efterfrågan, elpris, incitament, omvärldsläge.
- Under Q1 2025 tillkom cirka 1 300 MW i aviserade projekt. Om dessa kommer till i drift kan produktionen öka avsevärt men under rådande marknadsförutsättningar kan det bli svårt att få till.

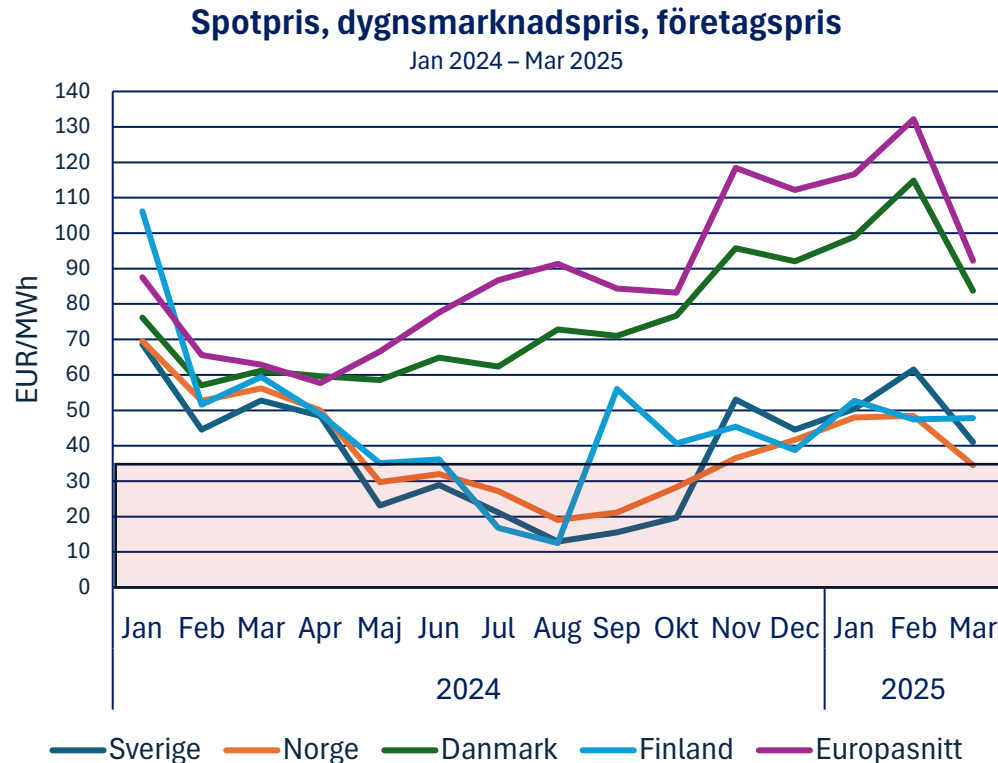
En överblick av elprisutvecklingen

I Sverige och Europa, under 2024 och 2025

Utmanande marknadsförhållande med tilltagande hinder

- **Detta kapitel sammanfattar och visar hur elpriserna har utvecklats under helåret 2024 och första kvartalet 2025.** Syftet är att visa prisskillnader på såväl nationellt plan, som att sätta de svenska priserna i ett nordiskt och internationellt perspektiv.
- Elpriset, som bestäms av utbuds- och efterfrågemodeller, har under en längre period varit lägre i Sverige jämfört med andra europeiska länder. Det låga elpriset ger bra incitament för elintensiva företag att etablera sin verksamhet i landet.
- Men om efterfrågan inte ökar som förväntat minskar det låga elpriset attraktiviteten att investera i mer tillkommande elproduktion, då det blir svårare att räkna hem investeringen. I Sverige har dessutom negativa elpriser växt i en rekordartad takt de senaste året, vilket är ett resultat av otakt mellan utbud och efterfrågan på marknaden. Stora elintensiva projekt har försenats, vilket har tryckt ner efterfrågan och bidragit till ett stort överskott av el.
- En förstoring av prisproblemen tillkommer då det svenska elnätet begränsar hur mycket el som kan överföras mellan olika elområden. Högproducerande områden (SE1 & SE2) kan inte överföra sina produktionsöverskott till högkonsumerande områden (SE3 & SE4) i den takt som hade behövts för att lättare kunna stabilisera priser.
- **Totalt sett behöver branschen tydliga besked från både politik och elkonsumenter – besked som bidrar till att accelerera elektrifiering och säkerställa en nationell efterfrågan. Om utvecklingen fortskrider i nuvarande takt behöver Sverige inte mer elproduktion.**

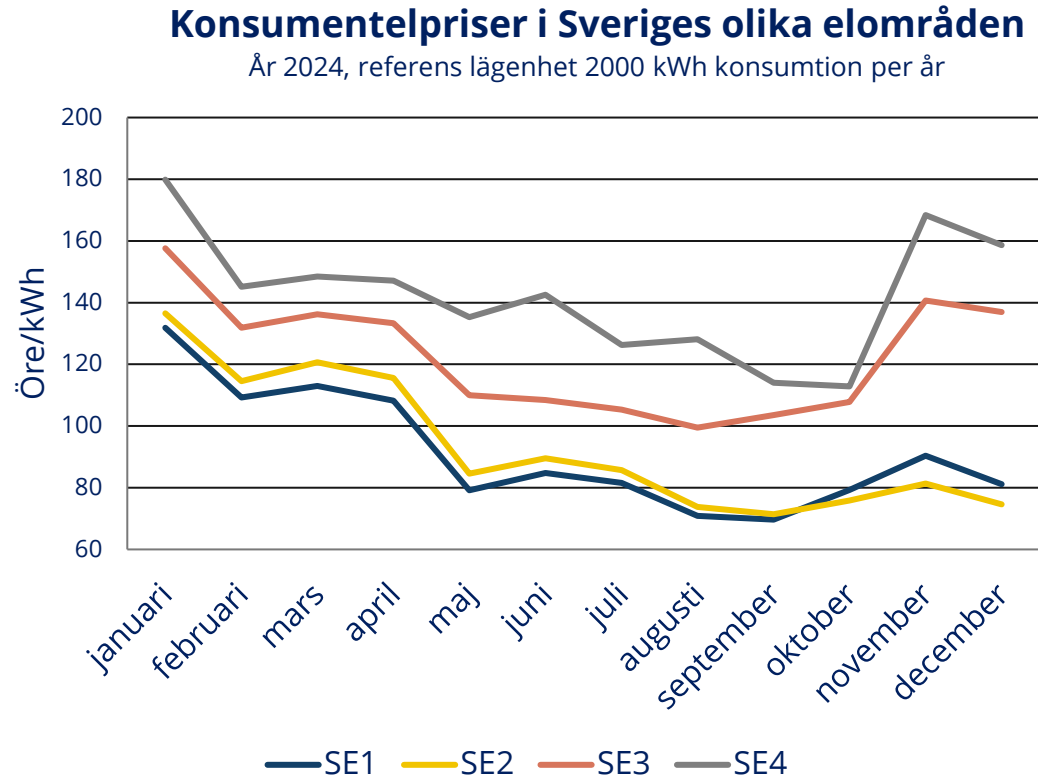
Elprisets konkurrenskraft

Källa: EMBER, European Wholesale Electricity Price Data | Ember

- Ett lägre elpris bidrar till att öka ett lands konkurrenskraft, då elintensiva företag och industri har incitament att etablera sina verksamheter i områden med lägre elpris.
- Såväl det Svenska som Nordiska elpriset är betydligt lägre än europasnittet de senaste 15 månaderna. Figuren visar spotpriset (företagspris) på "day-ahead" marknaden.
- Ett elpris på 35 EUR/MWh brukar ses som en lönsamhetsgräns för landbaserad vindkraft, ett av de kraftslag som har absolut lägst marginalkostnad.

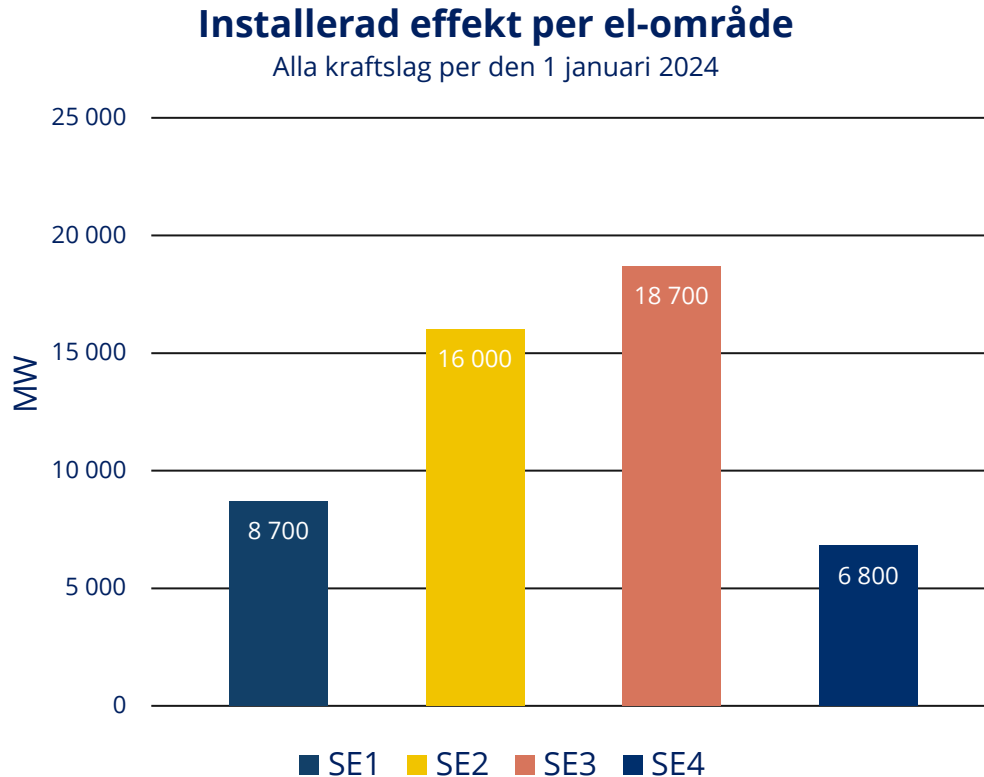
Elpriser – nationellt perspektiv

- Sverige har idag fyra elområden, men det pågår i detta nu en översyn som eventuellt kan förändra detta.
- Figuren till vänster illustrerar prisfluktuationer för konsumentpriser (inkl. skatt och tariff) över senaste helåret (2024).
- Elpriset i Sverige är som högst under årets kallaste månader. Efterfrågan på el ökar när temperaturen sjunker.
- Mellan Sveriges elområden finns klara prisskillnader. Högst pris betalar konsumenterna i södra Sverige (SE4).

Källa: Energimarknadsinspektionen, Historiska jämförpriser på avtal - elhandel - Energimarknadsinspektionen

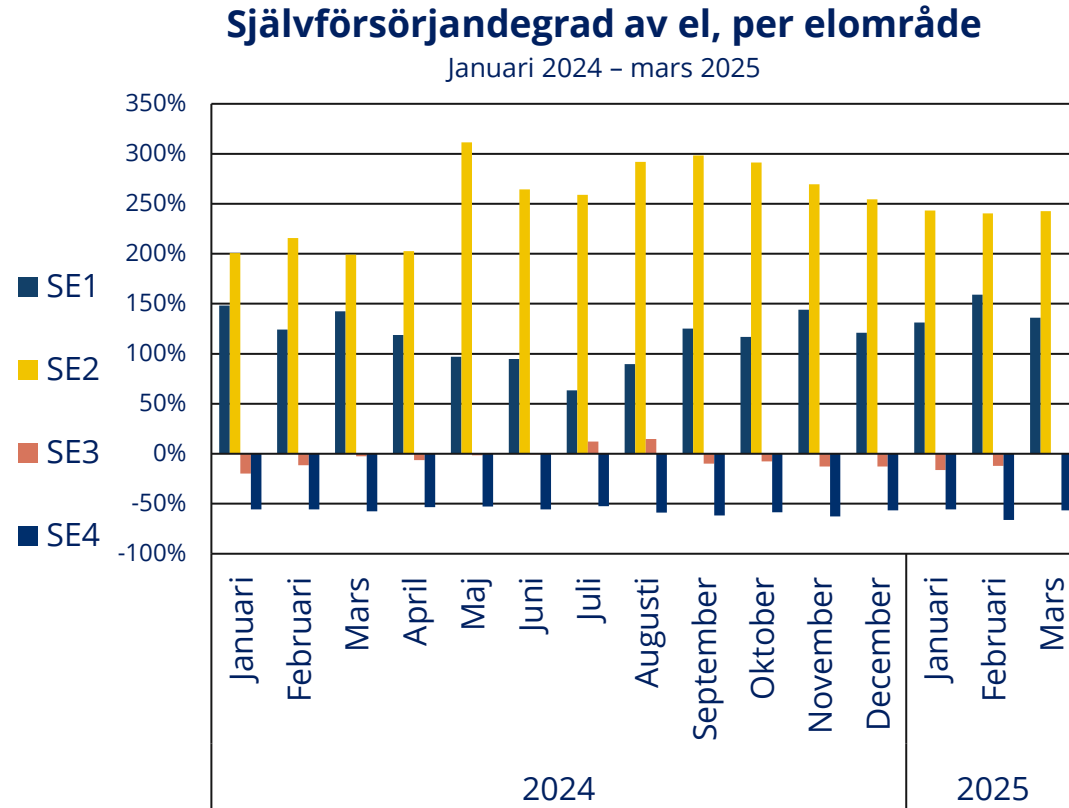
Varför skiljer sig elpriserna i Sverige?

Källa: Elhandelsavtal, Elproduktion i Sverige | Elhandelsavtal.se

- En bidragande orsak till prisskillnader mellan elområden är att den installerade effekten varierar – samtidigt som efterfrågan skiljer sig åt – beroende på exempelvis befolkningstäthet och företagsnärväro.
- Norra Sverige (SE1 & SE2) karakteriseras av låg konsumtion och relativt hög installerad effekt. Detta betyder att de inte konsumerar i samma nivå som de producerar.
- SE3 (som inkluderar Stockholm och Göteborg) karakteriseras av hög konsumtion, men också hög produktion. Området pendlar mellan självförsörjning och svag import/export.
- De absolut sydligaste delarna av landet, SE4 sticker ut med sin låga produktion och höga konsumtion. Elområdet är nästan alltid beroende av import.

Självförsörjandegrad påverkar pris

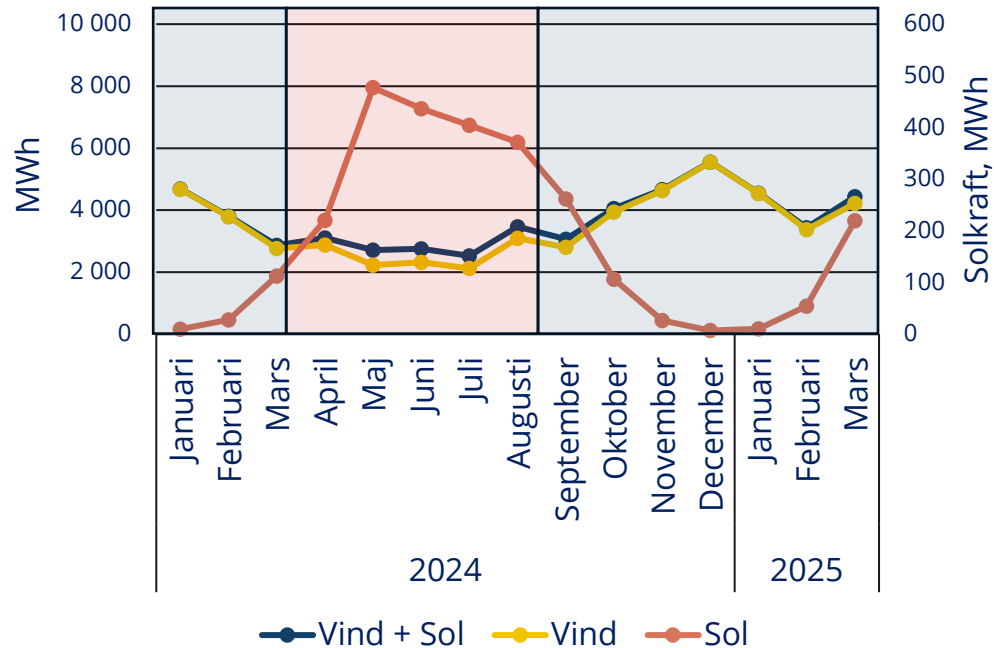
Källa: eSett, Main | eSett Open Data

- Figuren visar graden av självförsörjning, dvs. total konsumtion delat på total produktion, nedbrutet per elområde.
- Om ett område har över 0 % självförsörjandegrad betyder det produktionen överstiger konsumtionen och att el behöver exporteras. Om ett område har under 0 % betyder det att området behöver importera el.
- Överföringen mellan högproducerande och högkonsumerande områden är idag begränsade av elnätet, via så kallade flaskhalsar.
- Vidare förloras knappt 9 % av vår totala elproduktion i transmissionsförluster.

Produktionsprofil och teknisk innovation

Faktisk produktion januari 2024 – mars 2025

Vind- och solkraft, blå area representerar kallare månader, röda area representerar varmare månader

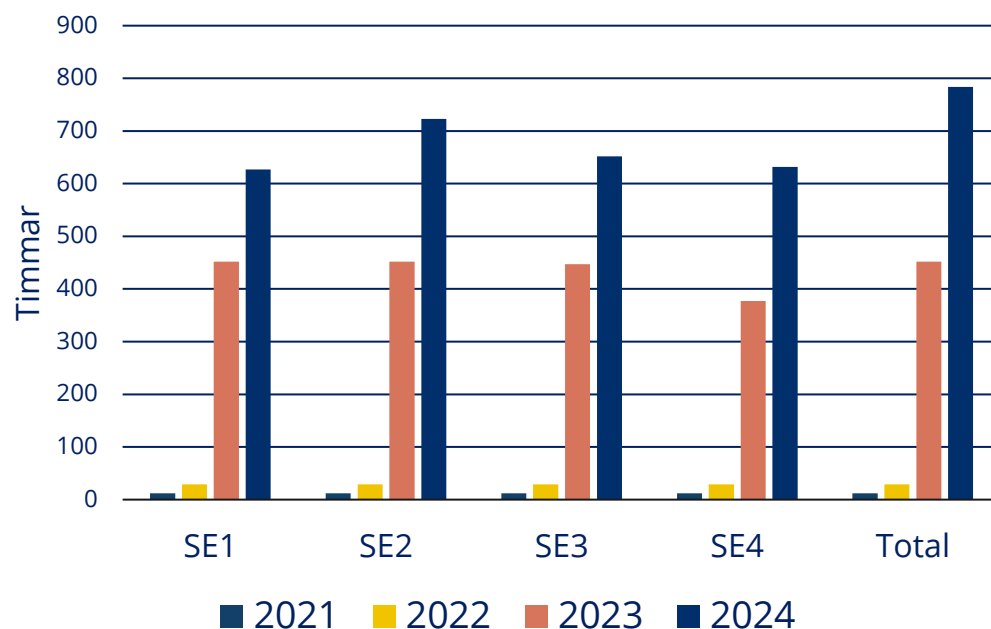
Källa: eSett, Main | eSett Open Data

- Merparten av ny elproduktion som tillkommit de senaste decenniet är beläget i de nordligaste delarna av Sverige. Detta har lett till att elpriset kraftigt sjunkit i och med att den förväntade ökade konsumtionen försenats.
- Ett viktigt perspektiv nu är att ta tillvara på möjligheten som utbyggnaden gett upphov till och snabbar på industrins omställning. Det reducerar import/export mellan elområden och harmoniserar priset.
- Som lösning till att enskilda kraftslag har fått mer svårlösliga investeringscase har marknaden i allt större utsträckning börjat kombinera kraftslag i så kallade hybridparker.
- En hybridpark är en kombination av vind- och solkraft. En sådan park erbjuder en jämnare produktionsprofil med högre flexibilitet. Läger man till batterier ökar flexibilitet och potentiell lönsamhet ytterligare.

Negativa elpriser utmanar utbyggnaden

Antal timmar med negativa elpriser 2021-2024

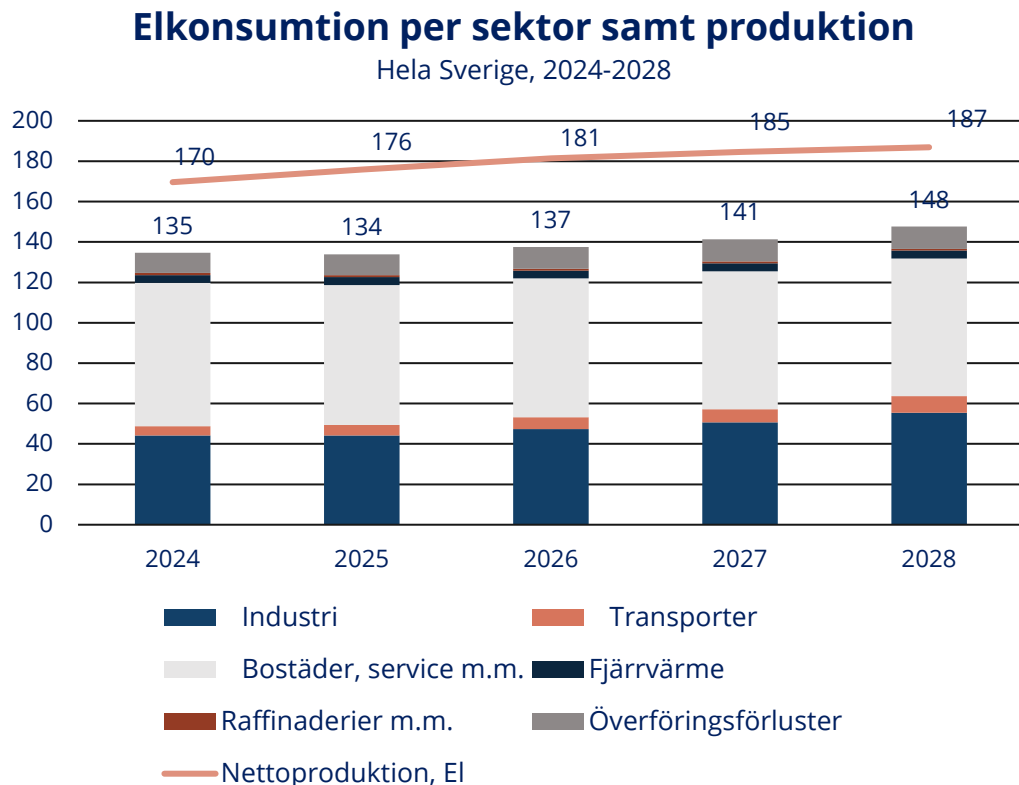
Antal timmar referensår 8760

Källa: Elbruk Negativa elpriser i Sverige

- Sedan 2021 har antalet timmar med negativa elpriser ökat kraftigt i Sverige.
- Under 2024 var det totalt 784 timmar med negativa priser, vilket kan jämföras med 12 timmar under 2021. Det är en ökning med över 6 000 % på tre år.
- En stor del av förklaringen är den kraftiga utbyggnaden av elproduktion, medan elkonsumenterna har stannat av.
- Negativa elpriser skapar attraktiva förutsättningar för elintensiva industriella satsningar. Över tid skapar dock låga eller negativa elpriser ett ohållbart marknadsläge för såväl nuvarande som potentiellt tillkommande elproducenter.

Konsumtionen ökar, men inte snabbt nog

Källa: Energimyndigheten, Kortsiktiga prognoser

- Figuren visar att den svenska konsumtionen kommer öka, men att den fortfarande är långt under produktionen.
- En ökad konsumtion är nödvändig för att utbyggnaden av elproduktion ska fortskrida. Ett stort överskott av el pressar ner priserna nationellt och minskar incitament för ny elproduktion.
- För att samhället ska ställa om och elektrifieras måste myndigheter, politik och industri arbeta tillsammans. Om det arbetet inte sker kommer vi inte behöva bygga ut mer elproduktion.
- För att upprätta och bibehålla ett konkurrenskraftigt elpris krävs både utbyggnad av elproduktion och konsumtion.

Statistik och prognos

Q1 2025

2025-04-29

Anton Johansson

Analys & marknad

anton.johansson@svenskvindenergi.org

Erik Almqvist

Elnät & marknad

erik.almqvist@svenskvindenergi.org